

МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Г. В. Разумова

Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
вул. Чернишевського, 24а, м. Дніпро, 49600, Україна. E-mail: anna.raz888@gmail.com.

Проведено аналіз видів оцінювання. Обґрунтовано, що для регулювання розвитку національної економіки доцільно використовувати полідіагностичне оцінювання, що дасть можливість здійснення одночасного обліку найбільш важливих критеріїв за рахунок багатогранної діагностики. Побудовано систему показників оцінки розвитку національної економіки, використання якої дає змогу дотримуватися у роботі принципів оцінювання. Запропоновано методологію оцінювання розвитку національної економіки, яка передбачає гармонійне поєднання проблемно-концептуального, інформаційного, методичного та функціонального поля оцінювання. На відміну від інших запропонована у роботі методологія оцінювання відображає логіку проведення полідіагностичного оцінювання розвитку національної економіки для визначення основних проблем в окремих її сферах, що створить підґрунтя для розробки та впровадження заходів щодо регулювання розвитку національної економіки.

Ключові слова: методологія оцінювання, національна економіка, полідіагностичне оцінювання, поліоцінювання, регулювання, розвиток.

МЕТОДОЛОГІЯ ОЦЕНКИ РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

А. В. Разумова

Государственное высшее учебное заведение «Приднепровская государственная академия строительства и архитектуры»

ул. Чернышевского, 24а, г. Днепр, 49600, Украина. E-mail: anna.raz888@gmail.com.

Проведен анализ видов оценивания. Обосновано, что для регулирования развития национальной экономики целесообразно использовать полидиагностическое оценивание, что даст возможность осуществления одновременного учета наиболее важных критериев за счет многогранной диагностики. Построена система оценки развития национальной экономики, использование которой позволяет соблюдать все приведенные в работе принципы оценивания. Предложена методология оценки развития национальной экономики, которая предусматривает гармоничное сочетание проблемно-концептуального, информационного, методического и функционального поля оценивания. В отличие от других предложенная в работе методология оценки отражает логику проведения полидиагностического оценивания развития национальной экономики для определения основных проблем в отдельных ее сферах, создает основу для разработки и внедрения мероприятий по регулированию развития национальной экономики.

Ключевые слова: методология оценки, национальная экономика, полидиагностическое оценивание, полиоценивание, регулирование, развитие.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Національна економіка представляє собою систему суспільного відтворення, що забезпечує реалізацію економічних інтересів країни та функціонує за об'єктивними економічними законами.

Оцінювання є найважливішим та невід'ємним компонентом стратегічного планування, регулювання, контролю та управління розвитком національної економіки. На оцінюванні побудовано розробку та прийняття управлінських рішень, аналіз, пошук і визначення тенденцій, вивчення особливостей і істотних рис того чи іншого явища, визначення основних проблем в окремих сферах національної економіки. Від якості оцінювання залежить успішність та раціональність рішень щодо розробки та впровадження заходів, спрямованих на регулювання розвитку національної економіки.

Розвиток національної економіки відбувається під впливом низки факторів, таких як: історичні, політичні, економічні, соціальні, природно-екологічні тощо. Це зумовлює необхідність дослідження національної економіки як складної системи, яка об'єднує різні елементи та підсистеми, що тісно взаємопов'язані між собою. Таким чином, важливою умовою дослідження є оцінювання розвитку національної економіки як складної багатокомпонентної системи.

Все це підтверджує актуальність питання оцінювання національної економіки та потребує більш детального розгляду.

Питанню оцінювання національної економіки, державної політики та результативності реалізації програм соціально-економічного розвитку присвячено дослідження багатьох вчених, зокрема: А. В. Бойко [1], І. О. Губарева [2], І. В. Кравчук [3], І. І. Проданова [4], В. В. Тертичка, О. К. Ткачова [5], І. С. Чорнодід [6] та інші. Окремо слід відзначити підходи до оцінювання, що представлені у Всесвітній програмі розвитку оцінювання (Global Evaluation Agenda – GEA) 2016-2020 [7] та у розробках Бостонської консалтингової групи [8].

Разом з тим, при значній увазі вчених та аналітиків до обраної проблематики, аналіз останніх розробок і публікацій свідчить про необхідність подальших досліджень процесу оцінювання розвитку національної економіки, як складної багатоаспектної системи, для визначення основних проблем в окремих її сферах.

Метою статті є побудова методології оцінювання розвитку національної економіки, що враховує її багатоаспектність та спрямовано на визначення основних проблем в окремих її сферах.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Основні аспекти розвитку національної економіки зумовлюються ознаками, що є типовими для певного історичного етапу суспільно-політичного та економічного розвитку. Суттєвий вплив на зростання відкритості, динамізмі та нарощенні складності національної економіки відіграють глобалізація та фінансіалізація [1].

Більшість науковців дотримуються думки, що результат діяльності національної економіки визначається низкою показників, які об'єднуються в систему національних рахунків та поділені на такі групи [4]:

- 1) характеризують загальнонаціональний розвиток виробництва;
- 2) з'ясовують використання виробничих фондів, матеріальних і сировинних ресурсів;
- 3) зображають трудові витрати й рівень зайнятості робочої сили у сферах виробництва;
- 4) дають змогу визначати фінансові можливості країни, формувати й використовувати грошові доходи, аналізувати вплив інфляції на рівень зарплати, цін, процентних ставок.

Всесвітньою програмою розвитку оцінювання визначається, що оцінювання представляє собою інструмент, що базується на цінностях, використовується для поліпшення політики управління, розробки та реалізації програми та для досягнення результатів, які є більш справедливими, всеохоплюючими і стійкими для всіх людей. Тобто, оцінювання є невід'ємною частиною всіх зусиль уряду, громадянського суспільства та приватного сектору для підвищення рівня життя населення. При цьому високоякісне та ціннісне оцінювання може поліпшити розробку та реалізацію цих зусиль, відстежувати їхній прогрес, вносити корективи в середині курсу та оцінювати кінцеві результати й наслідки [7].

Оцінювання – це систематична та об'єктивна оцінка поточного або завершеного проекту, програми або політики, її розробки, реалізації та результатів. Мета проведення оцінювання полягає у визначенні релевантності та повноти виконання цілей, ефективності та стабільності розвитку [9].

Дослідження засвідчили, що оцінювання як процес може бути класифіковано за різними ознаками. При цьому, самі класифікаційні ознаки можуть бути розподілені на дві групи. До першої групи ознак відносять ті з них, за якими виділяють еквівалентні (рівнозначні) види оцінювання, які можна сполучати між собою. До другої групи ознак можуть бути віднесені ті, за якими виділяють альтернативні види оцінювання. Ці ознаки потребують здійснення чіткого вибору між виділеними видами оцінювання, адже їх сполучати між собою неможливо.

При розробці методології оцінювання національної економіки, на нашу думку, варто зупинитись на виборі видів оцінювання другої групи. Так, за ознаками, за якими виділяються альтернативні види оцінювання, які потребують чіткого вибору, відносяться [10]:

1. За широтою охоплення (об'єкт):
  - одноаспектне (монооцінювання);
  - багатомірне (поліоцінювання).
2. За задачами оцінювання:
  - ступеневе оцінювання;
  - діагностичне оцінювання.

Вибір виду оцінювання доцільно здійснювати не відокремлено за кожною ознакою, а на основі порівняльної характеристики комбінації видів оцінювання за цими ознаками та встановлення їхньої відповідності об'єкту та задачам оцінювання. Матриця вибору видів оцінювання наведена в табл. 1.

Таблиця 1 – Матриця вибору видів оцінювання

Умови вибору виду оцінювання		Об'єкт оцінювання	
		Простий процес або один з аспектів складного процесу	Складний багатокomпонентний процес
Задачі оцінювання	Визначення ступеня прояву певного явища (процесу)	Комбінування одноаспектного (монооцінювання) та ступеневого оцінювання <i>Моноступеневе оцінювання</i>	Комбінація багатомірного (поліоцінювання) та ступеневого оцінювання <i>Поліступеневе оцінювання</i>
	Визначення проблем (відхилень в певних сферах)	Комбінація одноаспектного (монооцінювання) та діагностичного оцінювання <i>Монодіагностичне оцінювання</i>	Комбінація багатомірного (поліоцінювання) та діагностичного оцінювання <i>Полідіагностичне оцінювання</i>

Джерело: складено автором

Як видно з матриці, якщо об'єкт оцінювання (процес, що підлягає оцінюванню) є простим (однокомпонентним), або ж оцінці підлягає лише певний аспект складного (багатокomпонентного) процесу, то застосовувати доцільно одноаспектне оцінювання (монооцінювання) в комбінуванні зі ступеневим або діагностичним оцінюванням залежно від поставленої задачі оцінювання.

Якщо ж оцінці підлягає складний багатокomпонентний процес. То його повну оцінку можна отри-

мати лише із застосуванням багатомірного оцінювання (поліоцінювання), комбінуючи його залежно від поставленої задачі зі ступеневим або діагностичним оцінюванням.

Щодо видів оцінювання залежно від задач оцінювання, то слід зазначити, що оцінювання може проводитись задля визначення ступеня прояву певного явища (процесу) або ж з метою визначення проблем (відхилень в певній сфері). В першому випадку мова йде про застосування ступеневого

оцінювання, тоді як в другому випадку доцільно застосувати діагностичне оцінювання.

Таким чином, формуються комбіновані види

оцінювання, кожен з яких має свої переваги та недоліки, а отже призначений до застосування в певних умовах (табл. 2).

Таблиця 2 – Порівняльна характеристика комбінованих видів оцінювання

Комбінований вид оцінювання	Переваги	Недоліки	Призначення
Моноступеневе оцінювання	Простота оцінювання та інтерпретації показника, можливість отримати уявлення про поточний рівень показника, що характеризує певний процес	Однобічний (вузький) характер отриманої в процесі оцінювання інформації; потреба додаткової оцінки для виявлення проблем, що потребують вирішення	Моніторинг протікання певного процесу, контроль за його здійсненням
Поліступеневе оцінювання	Розкриття багатоаспектного характеру складного об'єкта, можливість отримати уявлення про поточний рівень показників, що характеризують процес, який оцінюється	Складність у застосуванні, потреба додаткової оцінки для виявлення проблем, що потребують вирішення	
Монодіагностичне оцінювання	Простота оцінювання та інтерпретації показника, можливість отримати уявлення про проблему в певній сфері, яка потребує вирішення	Однобічний (вузький) характер отриманої в процесі оцінювання інформації	Планування заходів, направлених на регулювання процесу
Полідіагностичне оцінювання	Розкриття багатоаспектного характеру складного об'єкта, можливість отримати комплексне уявлення про проблеми в різних сферах, які потребують вирішення	Складність у застосуванні	

Джерело: складено автором

Зважаючи на те, що оцінювання в нашому конкретному випадку передбачає створення інформаційного підґрунтя для регулювання розвитку національної економіки, варто розглянути представлені вище види в контексті їх відповідності специфіці розвитку як об'єкту оцінювання та задачам оцінювання в сфері регулювання розвитку.

Як було зазначено вище, одноаспектне оцінювання (монооцінювання) більш доцільно застосувати для оцінювання певних проявів окремих процесів або систем, або ж для оцінювання досить простих об'єктів, тоді як багатомірне оцінювання (поліоцінювання) доцільніше застосувати для оцінювання складних процесів, адже дозволяє оцінити їх в усій їхній багатогранності. Зважаючи, на те, що розвиток є складним багатоаспектним процесом, більш доцільним, на нашу думку, є застосування багатомірного оцінювання (поліоцінювання).

Полідіагностичне оцінювання дає можливість здійснення одночасного обліку найбільш важливих критеріїв за рахунок багатогранної діагностики, що застосовується в складних умовах. Такий підхід ґрунтується на поєднанні спільного (прямого або непрямого) впливу різних за своєю природою факторів (соціологічних, політичних, медичних, демографічних, економічних тощо) на досліджуваний процес.

Щодо регулювання, то воно може розглядатися як вид управлінської діяльності, спрямований на усунення відхилень, збоїв, недоліків тощо в керованій системі шляхом розроблення і впровадження керуючої системою відповідних заходів. В цьому контексті більш виправданим є застосування не ступеневого оцінювання, яке дозволяє визначити рівень розвитку, але не здатне виявити проблеми, з якими стикається національна економіка як система в процесі його протікання, а діагностичного оцінювання, основною задачею якого є саме діагностування (виявлення) проблем в сфері розвитку національної економіки, на усунення яких і має спрямовуватися регулювання.

Оскільки предметом методології є оцінка, її науковим базисом служать аксіологія і теорія вимірів. Аксіологія грає роль сполучної ланки між теорією і практикою оцінки. Її суть полягає в осмисленні, визнанні необхідності оцінки розвитку, проведення якої спирається на певну систему принципів.

Принципи як основне вихідне положення наукової системи є стійкою теоретичною категорією. Вони непорушні за будь-яких обставин. Існують певні принципи оцінювання, завдяки яким можливі адекватна оцінка реальної дійсності, глибоке розуміння ситуацій, проблем, результатів або тенденцій розвитку [11]:

- науковості;
- цільового призначення;
- системності;
- кількісної визначеності;
- повноти охоплення;
- поєднання стану і зміни.

1. Принцип науковості. В основі оцінки завжди знаходяться методики її проведення або здійснення. А вони можуть бути різними: можна оцінювати на основі існуючого досвіду або можна будувати оцінку на використанні наукових методів, математичного моделювання. У цьому випадку і оцінювати має той, хто знає предмет оцінки, володіє її методикою, здатний підійти до неї з об'єктивних позицій.

2. Принцип цільового призначення. Оцінка може проводитися взагалі або бути орієнтована на деякі орієнтовні результати. Метою оцінки може бути і пошук шляхів розвитку, встановлення закономірностей, контроль тенденцій.

3. Принцип системності. Дуже часто підлягають оцінці тільки ті характеристики, які відомі, доступні, зрозумілі, вимірювані. В результаті такого підходу виходить деформована оцінка, яка не дає повної картини події або ситуації, явища чи проблеми. При проведенні оцінки дуже важливо враховувати зв'язок характеристик, прагнути до їх повноти, бачити існуючу різноманітність.

4. Принцип кількісної визначеності. Оцінювати можна в параметрах якості констатації, опису особливостей, але оцінка може проводитися в кількісних показниках, що дають точну інформацію і дозволяють ефективніше оперувати оцінками: порівнювати, синтезувати, вловлювати зміни. В дослідженнях

систем управління необхідно, по можливості, прагнути до оцінок. Але при цьому не можна заперечувати, що в певних обставинах евристичні оцінки можуть бути більш корисними.

5. Принцип повноти охоплення оцінки. Повнота охоплення забезпечує розгляд предмета оцінювання з усіх боків, що досягається внаслідок суцільного відстеження або вибіркової перевірки певних сегментів. Дотримання цього принципу забезпечує її відповідність реальним потребам оцінювання, процесам і результатам, які відображають цю інформацію.

6. Принцип поєднання стану і зміни. Найчастіше оцінка є фіксацією стану тієї або іншої характеристики, фотографією зупиненої миті, констатацією ступеня прояву характеристики. Але в дослідженні найбільш багатою інформацією володіють оцінки динаміки, здатні показати тенденції змін, що дозволяють передбачати наслідки. У кінцевому підсумку необхідно поєднання того й іншого.

Методологічні принципи як вихідні положення наукової теорії виконують функцію обґрунтування змісту та визначають напрям і спосіб вивчення предмета дослідження, що і підтверджує важливість дотримання цих принципів оцінювання.

Нами побудована система показників оцінки розвитку, використання якої дає змогу дотримуватися усіх вищезазначених принципів (рис. 1).

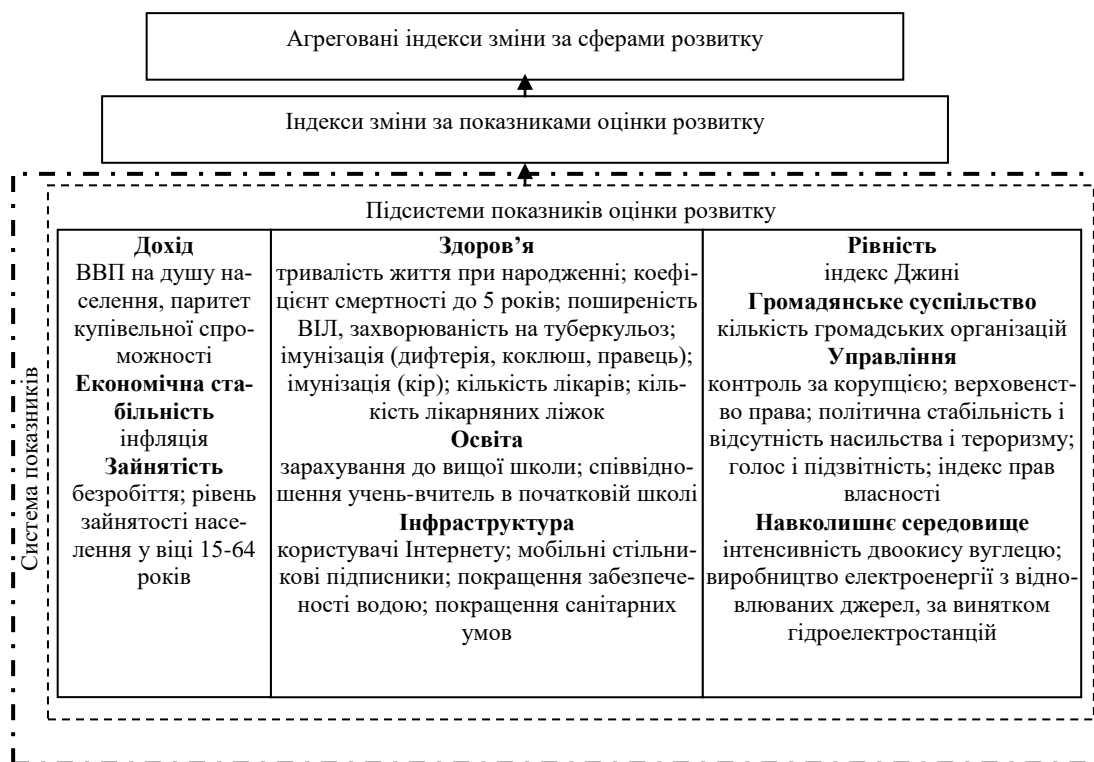

Рисунок 1 – Система показників оцінки розвитку національної економіки
(Джерело: складено автором)

У представленій системі показників оцінки розвитку національної економіки (рис. 1) використовуються індикатори, що рекомендовані фахівцями Світового банку при оцінці стійкого економічного розвитку (Sustainable Economic Development Assessment – SEDA). SEDA – це діагностичний ін-

струмент, який дає країнам можливість зрозуміти свої загальні соціально-економічні умови та ґрунтується на десяти групах індикаторів, що об'єднано у три категорії [12]:

- категорія «Економіка» включає оцінку розмірів доходів, економічної стабільності і зайнятості;

- категорія «Інвестиції» включає оцінювання освіти, охорони здоров'я та інфраструктури;
- категорія «Сталий розвиток» охоплює оцінку навколишнього середовища і три аспекти соціальної інтеграції: рівність, сильне громадянське суспільст-

во і належне управління.

На основі проведеного дослідження побудовано методологію оцінювання розвитку національної економіки, яку представлено на рис. 2.

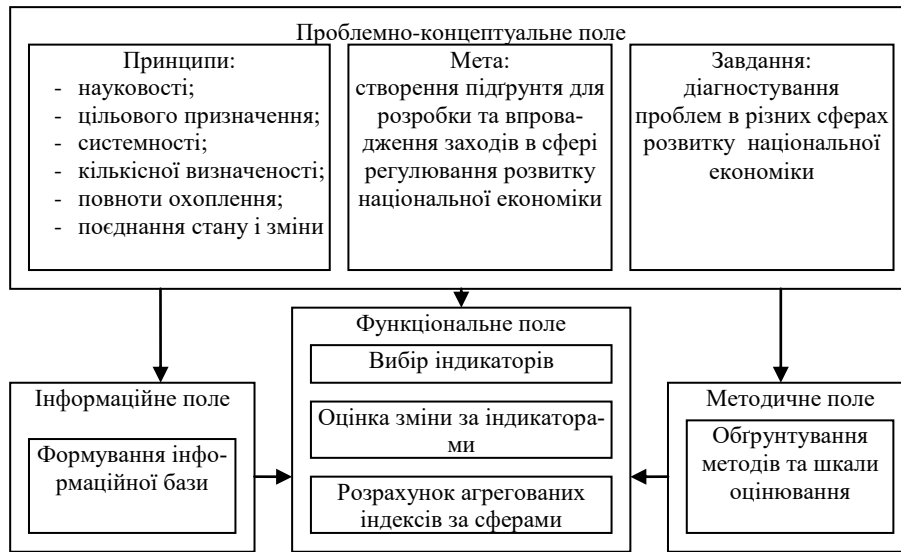

Рисунок 2 – Методологія оцінювання розвитку національної економіки
(Джерело: складено автором)

Як видно з рис. 2, методологія оцінювання розвитку національної економіки включає проблемно-концептуальне поле, що поєднує принципи, мету та завдання оцінювання. З проблемно-концептуальним полем тісно пов'язані інформаційне (формування інформаційної бази) та методичне (обґрунтування методів та шкали оцінювання) поле, які створюють підґрунтя для вибору індикаторів, оцінки зміни за індикаторами та розрахунку агрегованих індексів за сферами, що здійснюються в межах функціонального поля.

Таким чином, запропонована методологія оцінювання передбачає гармонійне поєднання проблемно-концептуального, інформаційного, методичного та функціонального поля оцінювання та, на відміну від інших, відображає логіку проведення полідіагностичного оцінювання розвитку національної економіки для визначення основних проблем в окремих її сферах, що створить підґрунтя для розробки та впровадження заходів щодо регулювання розвитку національної економіки.

ВИСНОВКИ. Оцінювання є важливим етапом регулювання процесів, що протікають в соціально-економічній системі, невід'ємним компонентом стратегічного планування, регулювання, контролю та управління розвитком національної економіки.

Зважаючи на те, що національна економіка представляє собою складну багатоаспектну систему, доцільним є застосування поліоцінювання (багатомірного оцінювання). При цьому, враховуючи те, що регулювання розглядається як вид управлінської діяльності, спрямованої на усунення відхилень та недоліків в керованій системі шляхом розроблення і впровадження керуючою системою відповідних заходів, пропонується використання діагностичного

оцінювання, основною задачею якого є саме діагностування проблем в сфері розвитку національної економіки. Саме на усунення цих проблем і має спрямовуватися регулювання.

Таким чином, застосування полідіагностичних індикаторів дає можливість здійснення одночасного обліку найбільш важливих критеріїв розвитку національної економіки, адже саме полідіагностика застосовується в складних умовах.

На основі індикаторів оцінки стійкого економічного розвитку SEDA побудовано систему показників оцінки розвитку, використання якої дає змогу дотримуватися принципів оцінювання.

Запропонована методологія оцінювання розвитку національної економіки передбачає гармонійне поєднання проблемно-концептуального, інформаційного, методичного та функціонального поля оцінювання. На відміну від існуючих, представлена методологія відображає логіку проведення полідіагностичного оцінювання розвитку національної економіки для визначення основних проблем в окремих її сферах, що створить підґрунтя для розробки та впровадження заходів щодо регулювання розвитку національної економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко А. В. Концептуалізація стійкості національної економіки. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2014. № 1. С. 5–19.
2. Губарева І. О. Організаційний механізм державного регулювання модернізації національної економіки. *Соціальна економіка*. 2017. Т. 54. № 2. С. 21–26.

3. Кравчук І. Роль оцінювання державної політики у впровадженні принципів належного врядування. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2010. № 2. С. 27–37.

4. Проданова І. І. Національна економіка як система взаємопов'язаних середовищ: показники результативності їх функціонування. *Електронне наукове фахове видання Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського «Глобальні та національні проблеми економіки»*. 2016. № 11. С. 205-210. URL: <http://global-national.in.ua/archive/11-2016/45.pdf>.

5. Ткачова О. К. Ефективність державного управління: поняття та підходи до оцінювання. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2013. № 2. С. 30–37.

6. Чорнодід І. С. Критерії та показники соціальної конкурентоспроможності країни. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2013. № 2. С. 77–83.

7. Global Evaluation Agenda (GEA) 2016-2020. URL:

<https://www.evalpartners.org/sites/default/files/documents/EvalAgenda2020.pdf>.

8. Striking a Balance Between Well-Being and Growth: The 2018 Sustainable Economic Development Assessment. URL:

<https://www.bcg.com/publications/2018/seda-striking-balance-between-well-being-growth.aspx>.

9. Glossary of Key Terms in Evaluation and Results Based Management. URL: <https://www.oecd.org/dac/evaluation/2754804.pdf>.

10. Разумова Г. В., Сорсорян Е. З. Головні аспекти реалізації державної молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації. *Економічний протип*. 2018. № 132. С. 83–94. DOI 10.30838/P.ES.2224.240418.83.53.

11. Коротков Э. М. Исследование систем управления: учебник и практикум для академического бакалавриата. Москва: Юрайт. 2014. 226 с.

12. Razumova H. Methodical approach to polydiagnostic evaluation of the national economy development: The potential of modern science: collective monograph. Editor: Babych M.M. London, United Kingdom: Sciecee Publishing. 2019. P. 173–182.

THE METHODOLOGY FOR EVALUATING OF THE NATIONAL ECONOMY DEVELOPMENT

H. Razumova

State Higher Educational Institution «Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture» vul. Chernyshevsky, 24a, Dnipro, 49600, Ukraine. E-mail: anna.raz888@gmail.com

Purpose. The aim of the article is to develop a national economy development evaluation methodology that takes into account its multidimensionality and is aimed at identifying main problems in its certain spheres. Evaluation is an integral part of strategic planning, regulation, control, and management of the national economy development. The quality of evaluation directly affects the effectiveness of decisions that are aimed at regulating the national economy development. **Methodology.** The methodological basis of the research is general scientific and special methods of scientific cognition: systemic, analysis and synthesis, comparison and systematization. Works of Ukrainian and foreign scientists are the informational base of the study. **Results.** The analysis of evaluation types is carried out. The use of polydiagnostic evaluation to assess the national economy development is substantiated. On the basis of the indicators of sustainable economic development assessment SEDA a system of indicators for development assessment is generated, the use of which allows to follow the principles of evaluation. National economy development evaluation methodology is provided. **Originality.** Methodology supposes harmonious combination of the problem-conceptual, informational, methodical and functional field of evaluation is proposed, and, unlike the others, reflects the logic of polydiagnostic evaluation of the national economy development in order to identify the main problems in its certain spheres. **Practical value.** The proposed methodology serves as the basis for development and implementation of measures to regulate the national economy development and to make a diagnosis of problems in those areas which require the regulation of the development of national economy. **Conclusion.** The application of polydiagnostic indicators gives a possibility simultaneously to take into account the most important criteria of the national economy development, since it is polydiagnostics that is used in difficult conditions.

Key words: evaluation methodology, national economy, polydiagnostic evaluation, polyaccounting, regulation, development.

REFERENCES

1. Boiko, A. V. (2014). “Kontseptualizatsiia stiikosti natsionalnoi ekonomiky” [Conceptualization of the national economy resilience], *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho torhovovno-ekonomichnoho universytetu*, no 1, pp. 5-19.

2. Hubarieva, I. O. (2017), “Orhanizatsiinyi mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання modernizatsii natsionalnoi ekonomiky” [Organizational mechanism of state regulation of the national economy modernization], *Sotsialna ekonomika*, vol. 54, no 2, pp. 21-26.

3. Kravchuk, I. (2010). “Rol otsiniuvannya derzhavnoi polityky u vprovadzhenni pryntsyypiv

nalezhnogo vriaduvannya” [The role of evaluation of the state policy in the implementation of the principles of good governance], *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezidentovi Ukrainy*, no 2, pp. 27-37.

4. Prodanova, I. I. (2016). “Natsionalna ekonomika yak systema vzaiemopov'язanykh seredovysch: pokaznyky rezultatyvnosti yikh funktsionuvannya” [National economy as a system of interconnected environments: efficiency indicators of its performance], *Elektronne naukove fakhove vydannia Mykolaiivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho “Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky”*, no 11,

pp. 205-210, available at: <http://global-national.in.ua/archive/11-2016/45.pdf>.

5. Tkachova, O. K. (2013), “*Efektivnist derzhavnoho upravlinnia: poniattia ta pidkhody do otsiniuvannia*” [Effectiveness of public administration: concepts and approaches to evaluation], *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy*, no 2, pp. 30-37.

6. Chornodid, I. S. (2013), “*Kryterii ta pokaznyky sotsialnoi konkurentospromozhnosti krainy*” [Criteria demonstration of social competitiveness of the country], *Visnyk Akademii pratsi i sotsialnykh vidnosyn Federatsii profspilok Ukrainy*, no. 2, pp. 77-83.

7. Global Evaluation Agenda (GEA) 2016-2020, available at: <https://www.evalpartners.org/sites/default/files/documents/EvalAgenda2020.pdf>.

8. Striking a Balance Between Well-Being and Growth: The 2018 Sustainable Economic Development Assessment, available at: <https://www.bcg.com/publications/2018/seda-striking-balance-between-well-being-growth.aspx>.

9. Glossary of Key Terms in Evaluation and Results Based Management, available at: <https://www.oecd.org/dac/evaluation/2754804.pdf>.

10. Korotkov, E. M. (2014), “*Yssledovanye system upravleniya: uchebnyk y praktykum dlia akademicheskoho bakalavryata*” [Management systems study: a textbook and a workshop for academic baccalaureate], Yurait, Moscow, Russia, 226 p.

11. Razumova, H. V. (2018), “*Holovni aspekty realizatsii derzhavnoi molodizhnoi polityky v Ukraini v umovakh detsentralizatsii*” [The main aspects of the state youth policy realization in Ukraine within the framework of decentralization], *Ekonomichnyi prostir*, no. 132, pp. 83-94. DOI 10.30838/P.ES.2224.240418.83.53

12. Razumova, H. (2019), “*Methodical approach to polydiagnostic evaluation of the national economy development*”, The potential of modern science: collective monograph, Science Publishing, London, United Kingdom, vol. 2, pp. 173-182.

Стаття надійшла 03.06.2019.